

Za głoszenie poglądów obcych ideologii w polityce partii - wykluczony z szeregów PZPR

LUBLIN (PAP) 20. 8.

Od dłuższego już czasu na wielu naradach aktywny partyjny i plenarnych posiedzeniach Komitetów Powiatowych i Wojewódzkiego domagano się wyciągnięcia ostrych konsekwencji partyjnych w stosunku do sekretarza Zarządu Okręgowego ZBoWiD - Wł. Zdunka, który pełniąc odpowiedzialną funkcję dopuszczał się łamania linii politycznej partii i lekcewał zwracane mu uwagi i krytykę ze strony instancji partyjnych.

M. in. ostro potępiono fakt, że ostatnio w szeregach lubelskiego ZBoWiD znalazło się wiele osób obcych ideolo-

■ **Ciąg dalszy na str. 3**

Wawrzyniec Żuławski

18. bm. zginął śmiercią tragiczną w Alpach Wawrzyniec Żuławski - prezes Polskiego Klubu Wysokogórskiego, znany kompozytor i krytyk muzyczny.

CAF - fot. Baranowski

Przemówienie tow. Gomulki w „Prawdzie”

MOSKWA (PAP) 20. 8. „Prawda” z dn. 20 bm. zamieściła na trzy czwarte kolumny skróty przemówienia I sekretarza KC PZPR tow. Gomulki wygłoszonego w Krakowie.

Siewy za pasem!

Nie ma ograniczeń przy nabywaniu nawozów sztucznych

Latem dla rolnika - to szczególnie gorący okres pracy. Ledwo się bowiem skończy zniwa, trzeba już myśleć o siewach.

W wielu miejscowościach naszego województwa przygotowane już rolę pod siew ozimin, doczyszczono ziarno siewne. W ostatnich dniach sierpnia, a najpóźniej na początku września padnie w glebę ziarno pod przyszłe plony.

Ale czy wszystko już - jak to się mówi - gra, jeśli chodzi o przygotowania do siewów? Nie. Najbardziej niepokoi zlekacenie rolników z nabywaniem nawozów sztucznych. Na jesienne siewy województwo białostockie otrzymało 31.026 ton nawozów (bez wapna nawozowego), z czego ponad 21 tys. ton znajduje się już w magazynach gminnych spółdzielni. Tymczasem rolnicy zakupili dotychczas zaledwie 6.600 ton.

Bardzo słabo przebiega także rozprowadzanie wapna nawozowego. A przecież jeszcze nie tak dawno służba rolna toczyła - i słusznie - istny bój o zwiększenie ilości wapna dla naszego województwa. Gleby są bowiem u nas w poważnej części zakwaszone i w takich warunkach wapnowanie ich jest nieodłącznym warunkiem zwiększenia plonów. A więc? Czas nagli. Nie ma obecnie żadnych ograniczeń przy na-

250 nauczycieli z całego świata

Delegacja Sejmu PRL powróciła z Bułgarii

WARSZAWA (PAP) 20. 8. 20 bm. powróciła do Warszawy z Sofii delegacja Sejmu PRL z zastępcą przewodniczącego Rady Państwa, przewodniczącym klubu poselskiego ZSL - Bolesławem Podęwornym na czele.

Jerzy Morawski w zakładach „URSUS”

WARSZAWA (PAP) 20. 8. 20 bm. Zakłady Mechaniczne „Ursus” odwiedził członek Biura Politycznego KC PZPR - Jerzy Morawski, który, jak wiadomo, jest członkiem organizacji partyjnej tych zakładów.

W kilkugodzinnej rozmowie z członkami Komitetu Zakładowego PZPR i przedstawicielami dyrekcji, zapoznał się on z aktualnymi problemami pracy partyjnej wśród załogi oraz sytuacją ekonomiczną zakładu.

na konferencji w Warszawie

WARSZAWA (PAP) 20. 8.

20 bm. rozpoczęły się w Warszawie 4-dniowe obrady Światowej Konferencji Nauczycielskiej, zorganizowanej przez Międzynarodową Federację Związków Nauczycielskich FISE.

W konferencji bierze udział ok. 250 delegatów z ponad 40 krajów Europy, Azji, Afryki i Ameryki Łacińskiej. Obecni są także obserwatorzy z ramienia organizacji nie należących do FISE, lecz zrzeszonych w dwu innych centralach międzynarodowego ruchu nauczycielskiego FIAI i FIPESO.

Porządek obrad konferencji przewiduje następujące podstawowe zagadnienia:

- sytuacja szkoły i nauczyciela w świecie
- wychowanie młodzieży w duchu patriotyzmu i przyjaźni między narodami
- drogi do jedności międzynarodowego ruchu nauczycielskiego,
- realizacja Karty Nauczyciela - dokumentu ustanowionego w 1954 r. zawierającego podstawowe prawa i obowiązki pracowników oświaty.

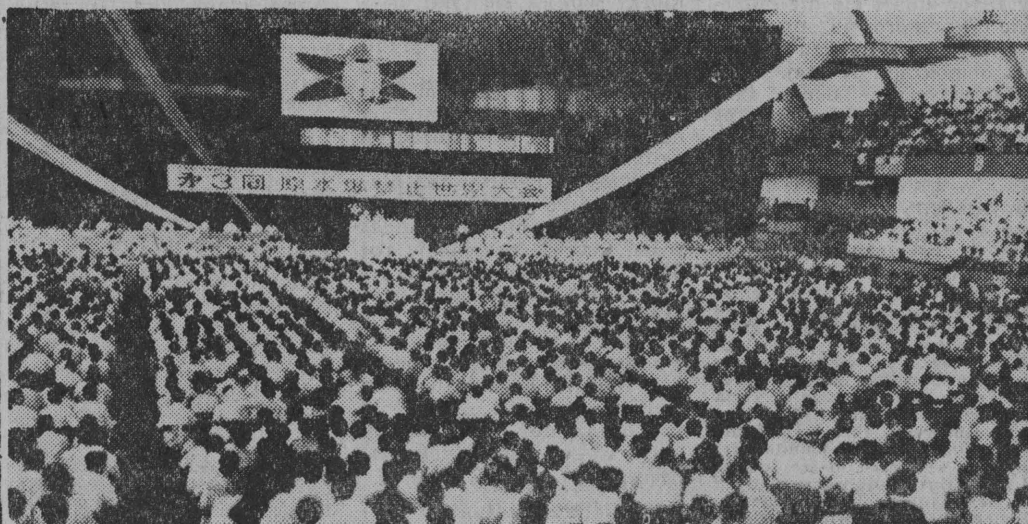
Samolot ląduje bez pilota

NOWY JORK (PAP) 20. 8.

Na wodach w pobliżu Florydy dokonano nowego doświadczenia z aparaturą, przy której pomocy samolot sam ląduje na lotniskowcu.

Odrzutowiec amerykański typu F-3D osmiokrotnie lądował na lotniskowcu „Antietam” bez żadnego kierowania nim przez pilota. Centralnym punktem nowej aparatury jest niezwykle czuły mózg elektroniczny, który potrafi bardzo dokładnie i szybko obliczyć dane potrzebne do wylądowania samolotu na pokładzie lotniskowca, a następnie przekazać te dane automatycznemu pilotowi zainstalowanemu w samolocie.

Na III Międzynarodowej Konferencji w sprawie zakazu broni atomowej i wodorowej w Tokio

NA ZDJĘCIU: ogólny widok sali obrad.

CAF

Proletariusze wszystkich krajów łączcie się!

★ A

Gazeta BIAŁOSTOCKA

ORGAN KW POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOCZNICZEJ

Nr 198 (1851) 21. VIII. 1957 r. Cena 40 gr

XIV Tour de Pologne rozpoczęły

CHWIENDACZ najszybszy w Toruniu

Wczoraj rozpoczął się w Warszawie XIV Międzynarodowy Wyścig Kolarski Dookoła Polski. Na starcie stanęło 114 kolarzy, w tym po 6 reprezentantów Anglii, Austrii i Jugosławii.

I etap prowadzący z Warszawy do Torunia (210 km) przyniósł zwycięstwo Chwiendaczowi, który po zacietej walce na finiszu wyprzedził o gumę Lasaka. Czas Chwiendacza - 6.05.15.

Szeregowe sprawozdanie - na str. 6.

Z uroczystości w Kasince Małej

NA ZDJĘCIU: młodzież ze wsi Kasinka Mała wręczyła Władysławowi Gomułce i Józefowi Cyrankiewiczowi upominki w postaci ceramiki ludowej i wieńców dożynkowych.

CAF - fot. Baranowski

Pierwszy lot nowego samolotu sanitarnego białostockiego Pogotowia Ratunkowego

Wczoraj pilot Kopacz odbył pierwszy lot na nowym samolocie sanitarnym, który białostockie Pogotowie Ratunkowe otrzymało w dniu 16 bm. Odwieziono nim do sanatorium w Otwocku dwoje dzieci.

Samolot ten jest drugim z kolei, jakim będzie dysponować Pogotowie Ratunkowe. Jest to maszyna typu CSS, zwana popularnie „kukuruznikiem”. Posiada ona urządzenia do lotów nocnych, a także radiostację, której na razie z przyczyn technicznych nie można jeszcze uruchomić. (a)

Oświadczenie Agencji TASS w sprawie Omanu

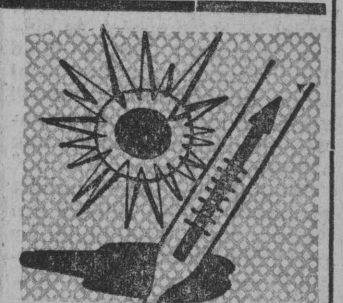
MOSKWA (PAP) 20. 8. Agencja TASS ogłosiła oświadczenie w związku z wydarzeniami w Omanie.

Wydarzenia w Omanie - głosi oświadczenie - powinny zaalarmować Organizację Narodów Zjednoczonych. Na państwa należące do ONZ spada obowiązek natychmiastowego położenia kresu interwencji kolonizatorów w Omanie oraz zapobieżenia ich ingerencji w wewnętrzne sprawy narodów arabskich.

„BATORY” wypłynął w rejs do Kopenhagi

GDYNIA (PAP) 20. 8. 20 bm. transatlantyk „Batory” wypłynął w rejs turystyczny do Kopenhagi. Na pokładzie statku znajduje się ok. 800 polskich turystów, a więc komplet pasażerów. Warto zaznaczyć, że już na wiele tygodni przed tą wycieczką bilety były wykupione.

POGODA

Ocieplenie

Jak mówią w PIHM - „Polskie ognia ciepły prąd”. Spowoduje on wprawdzie nieco drobnych opadów, występujących przeważnie na zachodzie kraju, ale na ogół pogoda znacznie się poprawi. Niebawem w całym kraju nastąpią dni ciepłe i słoneczne. Termometr, który w Warszawie wskazywał wczoraj 24 st., w głębi kraju natomiast od 20 do 25 st. prawdopodobnie „podskoczy w górę”. Zatem urodzaj na grzyby gwarantowany, a warunki grzybobrania idealne. A tymczasem...

DZIŚ na północy kraju zachmurzenie umiarkowane i niewielkie opady. Na pozostałym obszarze zachmurzenie wzrastające w ciągu dnia. Temperatura od 18 do 22 st. JUTRO zachmurzenie przeważnie umiarkowane. Miejscami przelotne opady.

wadze przede wszystkim własną kieszeń.

Ostatnio sprzedał na przykład Rejonowi Eksploatacji Dróg Publicznych w Grajewie 2.940 kg tzw. „walcówki” (gatunek stali) w cenie 3.882 zł za 1 tonę. Podniósł przy tym cenę o 1000 zł na jednej tonie. Tylko na samej „walcówce”...

■ **Ciąg dalszy na str. 2**

Występy „ŚLĄSKA” we Lwowie

LWÓW (PAP) 20. 8. W niedzielę, 18 bm. w lwowskim Amfiteatrze im. Chmielnickiego odbył się koncert Państwowego Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”. Koncert zgromadził ponad 5.900 widzów

MV się na to! NIEZGADNIAMY

Prywatna „marza” ob. Gulanowskiego

Okolo 2 tys. spółdzielni produkcyjnych istnieje w Polsce

WARSZAWA (PAP) 20. 8. Jak informuje Ministerstwo Rolnictwa, w kraju istnieje obecnie blisko 2 tys. spółdzielni produkcyjnych. W tej liczbie znajduje się ponad 160 spółdzielni, które jesienią ub. roku rozwiązały się i zostały reaktywowane przez chłopów.

2 września początek roku szkolnego

WARSZAWA (PAP) 20. 8. Zarządzeniem ministra Oświaty termin rozpoczęcia nauki w szkołach podstawowych, liceach ogólnokształcących, liceach pedagogicznych i szkołach zawodowych w roku szkolnym 1957/58 ustalony został na dzień 2 września 1957 r.

W Grajewie, kierownikiem sklepu nr 4 spółdzielni zaopatrzenia i zbytu (artykuły gospodarstwa domowego) jest ob. Jan Gulanowski. Handluje on artykułami, na które nie posiada żadnego pokrycia rachunkowego. Po prostu nikt nie wie, gdzie je nabywał i skąd sprowadzał do sklepu. W okresie od 13 marca br. do 25 lipca sprzedał takich towarów na sumę 47.366 złotych.

Na pozór mogłoby się wydawać, że ob. Gulanowski dba o należyte zaopatrzenie swego sklepu. Niestety, ma on na u-

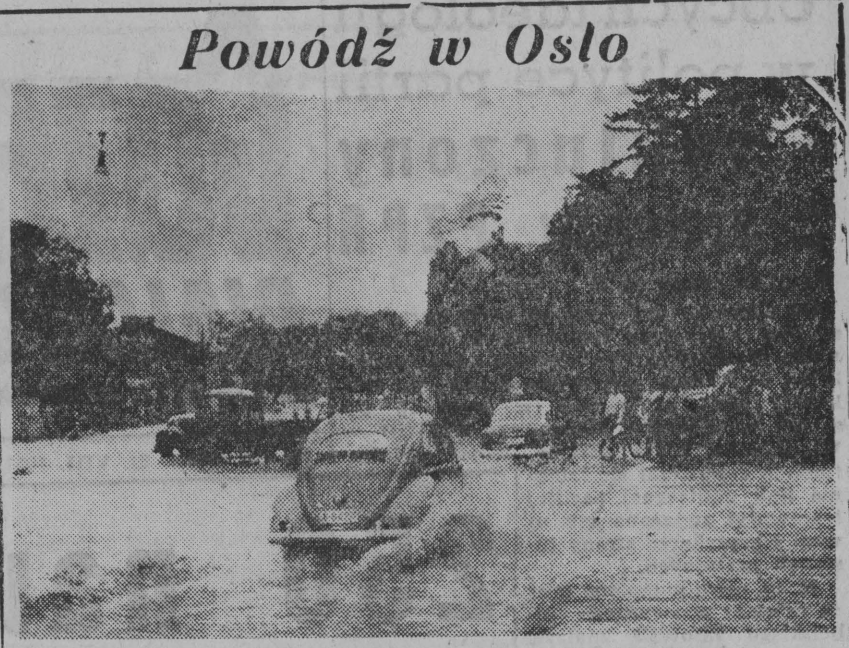

MV sie na to NEZGADAMY Prywatne „marże“ ob. Gulanowskiego

Liąg dalszy ze str. 1 czołwiek Gulanowski zarobił 2.940 zł. Warto zaznaczyć, że kiedy Państwowa Inspekcja Handlowa przeprowadzała kontrolę w sklepie, Gulanowski próbował „poprawić” rachunki. Niestety, było już za późno. Brudny interes został wykryty. W podobny sposób Gulanowski sprzedawał je po wyższej cenie. I tak na przykład Rejonowemu Przedsiębiorstwu Wodno - Melioracyjnemu w Olecku sprzedał 20 pił w cenie 91,90 zł za sztukę. A więc 27 zł „czystego” zarobku na każdej piłe.

Z IV Kongresu SFMD Delegacja polska proponuje odbycie w lecie przyszłego roku spotkania młodzieży krajów europejskich

KIJÓW (PAP) 19. 8. Jak już podawaliśmy, w Kijowie odbywają się obrady IV Kongresu Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej. W dniu 19 bm. przemawiali m. in. na Kongresie przedstawiciele Polski, CzRL, Bulgarii, Szwecji, Urugwaju, ambasador z ramienia młodzieży jugosłowiańskiej oraz delegaci młodzieży z innych krajów. W imieniu delegacji polskiej przemawiał jej przewodniczący Marian Renke. Jego przemówienie przyjęte zostało przez uczestników obrad oklaskami. Ogromne zainteresowanie, jakie wzbudziły przygotowania do IV Kongresu naszej Federacji — i w jej organizacjach członkowskich i w grupach nie należących do Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej — stwierdził m. in. Marian Renke. Miliony młodych ludzi wiążą z obecnym kongresem niemałe nadzieje, gdyż może się on stać zwrotnym momentem w działalności SFMD, a także wywrzeć

Powódź w Oslo

Proces Hartmana wznowiony

Przed wyjazdem do Moskwy LAHR u von Brentano BONN (PAP) 20. 8. Jak donosił minister spraw zagranicznych NRE von Brentano przyjął w poniedziałek dr Lahra, który stoi na czele delegacji zachodnio - niemieckiej prowadzącej rokowania handlowe w Moskwie.

Kampania przedwyborcza dotarła nawet... do cyrku

BONN (PAP) 20. 8. Prawdopodobnie po raz pierwszy w historii, kandydat na posła do Bundestagu wygłosił przemówienie przedwyborcze na arenie cyrkowej. Wygłosił ten wywóz się do Niemiec w cyrku Williama na jednym z placów w Muenster, w Niemczech zachodnich. Na krótko przed rozpoczęciem przedstawiania na drodze areny wystąpił poseł do Bundestagu — członek CDU — Ernst Majolika i wygłosił krótkie przemówienie, w którym wezwał zebranych do głosowania na listę CDU.

Jak wykonaliśmy plan i półroczną Fragmenty komunikatu GUS

Jak już donosiliśmy, Główny Urząd Statystyczny ogłosił komunikat o wykonaniu Narodowego Planu Gospodarczego za I półrocze br. Publikujemy najważniejsze fragmenty komunikatu:

Przemysł Zadania Narodowego Planu Gospodarczego dotyczące wartości produkcji globalnej przemysłu, ustalone na rok 1957, zostały wykonane w I półroczu w 50,2 proc. W porównaniu z I półroczem 1956 r. oznacza to wzrost produkcji przemysłowej o 8,6 proc. Wykonanie rocznego planu produkcji globalnej przez poszczególne resorty i Centralny Związek Spółdzielczości Pracy przedstawia się następująco:

Table with 3 columns: Jednostki organizacyjne, Proc. wykonania planu rocznego, Wskaźnik (I półrocze 1956 r.=100). Rows include: Ministerstwo Górnictwa i Energetyki (49,5 / 102,4), Ministerstwo Przemysłu Ciepłego (52,5 / 111,6), Ministerstwo Przemysłu Chemicznego (50,1 / 115,5), Ministerstwo Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego (53,0 / 104,9), Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałowy Budowlanych (49,6 / 115,7), Ministerstwo Przemysłu Lekkiego (50,0 / 106,4), Ministerstwo Przemysłu Spożywczego i Skupu (46,8 / 103,1), Ministerstwo Przemysłu Drobnej i Rzemiosła (49,8 / 123,2), Centralny Związek Spółdzielczości Pracy (53,7 / 115,0).

Wśród wyprodukowanych przez nasz przemysł w I półroczu br. wyrobów znajdują się między innymi: węgiel kamienny 49.722,3 tys. ton, energia elektryczna 10.118 milionów kWh, stal surowa 2.635,9 tys. ton, motocykle 27.830 sztuk, rowery (bez dziecięcych) 97.700 sztuk, samochody ciężarowe 5.578 sztuk, samochody osobowe 4.247 szt., wagony towarowe (bez wąskotorowych) 6.679 szt., wagony osobowe (bez wąskotorowych) 256 szt., parowozy (bez wąskotorowych) 110 szt., trakto-ry 6.895 szt. W komunikacie GUS-u zaznacza się, że wzrost absencji jak i miał miejsce w przemyśle w ostatnim okresie stanowi

Polska będzie należeć do czołówki światowej w produkcji siarki

Warszawa (PAP) 20. 8. Rada Ministrów podjęła ostatnio dwie uchwały — jedną z nich zatwierdzony został projekt wstępnego kombinatu siarkowego w Tarnobrzegu, druga dotyczy samej budowy tego kombinatu oraz eksploatacji złóż siarkowych w Tarnobrzegu i pobliskim Piasecznie. Inwestycje te w budowie, zgodnie z podpisaną umową, wspólnie z Czechosłowacją. Zatwierdzony projekt wstępnego kombinatu siarkowego w Tarnobrzegu opracowany został przez specjalistów radzieckich. Projekt ten był poddany bardzo szczegółowej analizie przeprowadzonej przez naszych ekspertów i najwybitniejszych specjalistów w tej dziedzinie. W wyniku tej analizy wniesiono szereg poprawek i uzupełnień do pierwotnego projektu. Na pierwszy plan wybiła się tu sprawa znacznego zwiększenia wydobycia siarki — z przednie planowanych 250 tys. ton rocznie do 350 tys. ton. Zatwierdzony projekt budowy odkrywkowej kopalni rudy siarkowej w Tarnobrzegu przewiduje rozpoczęcie pierwszych prac jeszcze w tym roku, z tym że roboty ruszą pełną parą w przyszłym roku. Druga uchwała Rady Ministrów mówi już o samej budowie kombinatu i eksploatacji złóż siarkowych w Tarnobrzegu i pobliskim Piasecznie (ze złóż piaseczyńskiego pierwsze 10 tys. ton siarki uzyska się już w przyszłym roku). W 1962 roku kopalnia siarki i kombinat w Tarnobrzegu zostaną uruchomione. Zatrudnią one ok. 3,5 tys. robotników. W tym też roku staną się jednym z największych na świecie producentów siarki, niezależnie od jej importu, a nawet będziemy ją w dużych ilościach eksportować.

Za głoszenie poglądów obcych ideologii w polityce partii wykluczony z szeregów PZPR

Liąg dalszy ze str. 1 gli tego związku, b. członków niedogodnych, organizacji, zwalczających z bronią w reku ustrój Polsk Ludowej i karanych za to działalność partyjną. W tym celu wyznaczono wyrokiami sądowymi. Ogłoszony w organie KW PZPR w Lublinie — „Sztandar Ludu” komunikat w tej sprawie stwierdza, że Egzekutywa KW na swym ostatnim posiedzeniu postanowiła jednogłośnie: za głoszenie poglądów obcych ideologii i polityce partii, za łamanie dyscypliny partyjnej i ignorowanie dyktand KC i KW oraz za łkwańczenie krzykły albuw narwiny i odwoływanie się do opinii pozapartyjnej od uchwał i decyzji instancji partyjnych — wykluczyć Władysława Zdunka z partii.

ZŻYCIA PARTII TWÓRCZE POSIEDZENIE

Z plenum KP PZPR w Bielsku Ostatnie plenum Komitetu Powiatowego PZPR w Bielsku-Podlaskim należało — jak wynika z oceny egzekutywy — do wyjątkowych. Było wnikliwie, twórczo i śmiało.

Na froncie walki ze spekulacją i nadużyciami

Zasadniczym tematem obrad był plan organizacyjnego zabezpieczenia realizacji uchwał VIII i IX Plenum KC. Kilkunastu dyskusantów, którzy zabierali w tej sprawie głos, po wysłuchaniu krótkiego referatu sekretarza KP — tow. Bogdana Supniewskiego — wniosło wiele nowych elementów do codziennej pracy całej organizacji partyjnej. M. in. towerzyście: Dźwilewski, Łańcula, Hołudok, Firfa i inni, zwrócili uwagę na konieczność podniesienia dyscypliny partyjnej wśród członków organizacji oraz na problemy rozwoju oświaty robotniczej i działalności kółek robotniczych.

W Sądzie i w Prokuraturze dziesiątki spraw

Wzrost przestępstw natury gospodarczej znajduje wyraz nie tylko w aktualnym stanie prac prowadzonych przez bielski organa prokuratorskie i sądowne. W Prokuraturze Wojewódzkiej znajduje się obecnie w toku śledztwa 29 spraw traktujących o przestępstwach gospodarczych. Liczba ta stanowi około 30 proc. ogólnej ilości spraw, jakimi zajmuje się prokuratura. Są to jedynie śledztwa w sprawach poważniejszych. Drobniejsze zostają skierowane do kolegiów ostatecznych. Nasilenie przestępczości gospodarczej spowodowało poważny napływ spraw kierowanych przez prokuraturę do Sądu Wojewódzkiego. W ciągu miesiąca maja, czerwca i lipca w jednym tylko oddziale Sądu Wojewódzkiego napłynęło 82 spraw o różnego rodzaju mianka. Sprawy te nie wyczerpują jednak dokonanych i wykrytych przestępstw. Wiele jest na przykład spraw o fałszerstwa. Między innymi wyznaczono już termin rozprawy przeciwko Wincentemu Misukiakowski, b. zastępcę przewodniczącego Prezydium MRN w Sejnach, podejrzanego o

A Prezydium...

Tow. Hołudok stwierdził, że Komitet już od dawna dąży do konkretnego rozwiązania poruszonych problemów, zaś Prezydium PRN, którego te sprawy najbardziej dotyczą — nadal cechuje obojętność. Wprawdzie powołana komisja z zastępcą przewodniczącego tow. Łozińskim na czele pobieżnie badała poruszone w artykułach sprawy (mówił o tym na plenum sam tow. Łoziński), ale nie uczyniła poza tym nic, aby je doprowadzić do końca. Sekretarz KP tow. Januszkiewicz, mówiąc o tym zaznaczył, że Prezydium nie może dalej obojętnie przetrzącać obok istotnych bolączek i słusznych głosów społeczeństwa, bo właśnie ono obdarzyło Prezydium zaufaniem i ma prawo żądać, aby ta władza była mądra i sprawiedliwa. (j)

Obrót towarowy, transport i łączność

Obroty detaliczne handlu społecznego wyniosły w I półroczu 1957 r. około 83 miliardów zł. Oznacza to wzrost obrotów, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (w cenach bieżących) o 26 proc., w tym obrotów CRS „Samopomoc Chłopska” o 22 proc. Przewozy ładunków wszystkimi środkami transportu publicznego wyniosły w I półroczu 1957 r. 144,9 mln. ton, osiągając wzrost w porównaniu z analogicznym okresem 1956 r. o około 1,5 proc., zaś przewozy pasażerów wszystkimi środkami transportu publicznego osiągnęły 565,9 mln. osób, co stanowiło wzrost o około 3,5 proc. w stosunku do I półrocza ub. roku.

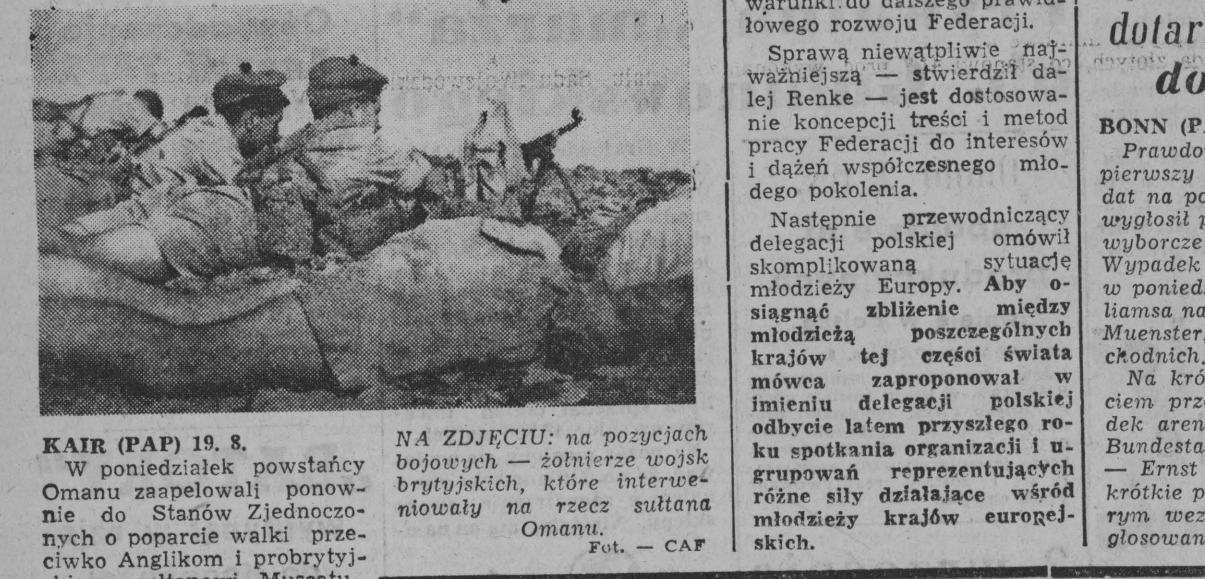
Zatrudnienie i płace

Przebieg zatrudnienia w gospodarce społecznej wyniósł w I półroczu 1957 r. około 6.850 tys. czyli wzrosła w porównaniu z I półroczem 1956 r. o ponad 3 proc. Osobowy fundusz plac w gospodarce społecznej był w I półroczu 1957 r. o 25 proc. wyższy niż w I półroczu 1956 r., w tym w przemyśle o 30 proc. Przebieg zatrudnienia w I półroczu 1957 r. w porównaniu z I półroczem 1956 r. w gospodarce społecznej ogółem o 21 proc., w przemyśle społecznym o około 26 proc., w tym robotników grupy przemysłowej również o 26 proc. Regulacja plac objęto w I półroczu 1957 r. ponad 1 milion pracowników, w wyniku czego ogólna suma podwyżek plac w stosunku rocznym wyniosła 4.046 miliona zł. Wpłaty z tytułu rent wzrosły w I półroczu 1957 r. w porównaniu z I półroczem 1956 r. o 840 mln. zł.

Szkolnictwo, kultura, ochrona zdrowia

W roku 1957 ukończyły szkoły podstawowe około 270 tys. uczniów, w tym na wsi — 152 tys. Licea ogólnokształcące ukończyło około 30 tys. młodzieży. W I półroczu 1957 r. nakład globalny książek i broszur wyniósł 45 mln. egzemplarzy, tj. 52 proc. planu rocznego. Liczba łóżek w szpitalach wzrosła w porównaniu ze stanem z dnia 31 grudnia ub. roku o 3,9 tys. i wyniosła w dniu 30 czerwca br. 114,8 tys.

Sułtan Muscatu i Omanu proponuje powstańcom zawieszenie broni

KAIR (PAP) 19. 8. W poniedziałek powstańcy Omanu zapowiadają ponowne do Stanów Zjednoczonych o ponaracie walki przeciwko Anglikom i probrzytyskiemu sułtanowi, Muscatu.

KAIR (PAP) 20. 8. Sułtan Muscatu i Omanu Said Taimur, który z odwołaniem angielskim wdziałami przeciw powstańcom Omanu zaprotęstował przeciwko rozpatrywaniu sprawy Omanu przez Radę Bezpieczeństwa. Rzecznik imama Omanu podał do wiadomości, że sułtan Muscatu i Omanu Said Bin Taimur zapropowal imamowi Omanu Ghalabowi zawarcie porozumienia o zakończeniu broni między obu stronami. Według oświadczenia rzecznika, sułtan Said Bin Taimur zgodził się na to, by przy zawarciu porozumienia o zawieszeniu broni rozpatrzyć wszystkie warunki stawiane przez powstańców omskich.

Złoty piasek na dnie Renu

BONN (PAP) 20. 8. Podczas prac nad pogłębieniem dna Renu dla budowy przystani sportów wodnych w pobliżu Wasel znaleziono na dnie rzeki złoty piasek. Dwóch robotników znalazło nawet grunki złota wielkości 3 x 4 mm. Złoto znajdowało się pod 15 metrową warstwą piasku. Na dnie Renu w ostatnich czasach coraz częściej zdarzają się wypadki odkrycia niewielkich ilości złota.

Rasizm drogi Ameryce

Do niedawnej przeszłości należał okres, kiedy rasizm w Stanach Zjednoczonych przypisywany był przez nas jedynie ludzom zamieszkującym w południowych stanach USA ulice mające w lokalnych warunkach znaczenie nowojorskiej Wall Street. W gruncie rzeczy była to bardzo optymistyczna opinia: rasizm amerykański nie miałby przed sobą wielkich perspektyw, gdyby nie zakorzenił się głęboko wśród wszystkich warstw społecznych na południu USA. A tak, niestety, jest w istocie. Jak pisze w ciekawym studium o czarnej Ameryce Aleksander Hertz, polski socjolog zamieszkały w USA, również dla białej biedoty, stanów południowych zachowanie systemu kastowego ma obrzymie znaczenie. Jak długo system ten istnieje, tak długo należą oni do wyższej kasty. Jest to rekompensata za brak sukcesu materialnego. Tak oni w Polsce — piasek Hertz — czuła się szlachta szaraczkowa, zagroźona biedotą, z pogardą patrzająca na „chamów”. Ow białe Amerykanin o mentalności polskiego szlachetki gotów jest oskarżyć czarnego Amerykanina o „upplity” — arogancję — gdy czarna wymaną, by biały mówił do niego „Mister”, gdy żąda, by w

Ambasador Norwegii złożył listy uwierzytelniające

LONDYN (PAP) 20. 8. Jak donosił agencja Reutersa, wyznaczony na 20 bm. posłaniec Połkornisji Rozbrojenowej zostało odczytane do środry. W sprawie tej powzięto uzgodnioną decyzję wszystkich członków Podkomisji. Agencja zaznacza, że od ostatniego posiedzenia, które odbyło się w ubiegły czwartek, trwają „prywatne rozmowy między delegatami, w tym również między przedstawicielami USA i ZSRR”. Należy już teraz przygotować obozy koncentracyjne, gdyż nie starczy więzień dla podjudniowców, którzy przeciwstawia się władzy federalnej, gdy zechce ona przyswoić zaprowadzić obcowanie białych i czarnych dzieci w szkołach i miejscach publicznych. A czasem czynicze — w rodzaju oświadczenia senatora ze stanu Luizjana, Rainach, który, wypowiadając się za wprowadzeniem przez Senat poprawki do ustawy rządowej, stwierdził: „Trudno byłoby nakłonić, aby szczywały białyh tego stanu”. Jeśli jednak rasistowskiemu kołom w Kongresie uda się osiągnąć swój cel, to watanie należycie w interesie Stanów Zjednoczonych, po pierwsze — rasizm powołanie oświada tak zachwalana przez USA atrakcyjność amerykańskiej demokracji. Po drugie — utrudnia ona uzyskania krajów kolonialnych. Właśnie niedawno prawnicowa gazeta francuska, „Aurore”, zapylała w odpowiedzi na wystąpienie polskiego w amerykańskich, oskarżających rasizm o „nacionalizm: Nationalizm? Proszę nie zapominać, że treścią oświadczenia w naszym materiale Prezydent Rady Republiki — jest Murzyn! Oczywiście, fakt ten nie usprawiedliwia francuskich praktyk w Algierze. Idzie jedynie o pokazanie, że szeroszcio amerykańskiego antykolonializmu, naderżnięcie swych stron głosowych, aby w gadulstwie utopić całą ustawę. W Stanach Zjednoczonych będzie się zatem wygłaszać na temat praw wyborczych Murzynów długie mowy. Czasem patetyczne — w rodzaju wystąpienia senatora Russella z południowego stanu Georgia: „Jeśli Kongres uchwali tę ustawę w jej obecnej formie, wywoła to zamieszanie, rozgoryczenie i przelew krwi w dużej części naszego kraju. W. ZRALEK

Przebieg zatrudnienia i płace

Przebieg zatrudnienia w gospodarce społecznej wyniósł w I półroczu 1957 r. około 6.850 tys. czyli wzrosła w porównaniu z I półroczem 1956 r. o ponad 3 proc. Osobowy fundusz plac w gospodarce społecznej był w I półroczu 1957 r. o 25 proc. wyższy niż w I półroczu 1956 r., w tym w przemyśle o 30 proc. Przebieg zatrudnienia w I półroczu 1957 r. w porównaniu z I półroczem 1956 r. w gospodarce społecznej ogółem o 21 proc., w przemyśle społecznym o około 26 proc., w tym robotników grupy przemysłowej również o 26 proc. Regulacja plac objęto w I półroczu 1957 r. ponad 1 milion pracowników, w wyniku czego ogólna suma podwyżek plac w stosunku rocznym wyniosła 4.046 miliona zł. Wpłaty z tytułu rent wzrosły w I półroczu 1957 r. w porównaniu z I półroczem 1956 r. o 840 mln. zł.

Trojaczki w Krakowie

Po raz pierwszy od 18 lat w Klinice Akademickiej Medycznej w Krakowie urodziły się trojaczki — trzy dziewczynki. Trojaczki i matka — Władysława Boryczko — urodziły się dobrze. NA ZDJĘCIU: matka ze swnymi „poctkami”. CAF — fot. Lewicki

Ostatnie dni wakacji

Za kilka dni zakończy się kolonia letnia. Setki tysięcy młodzieży wypoczęte, opalonej i zadowolonej powrócą do swoich domów.

NA ZDJECIU: po długiej wędrówce - odprężenie na polanie pod Szymbarkiem (dzielnica w Austrii, Belgii i Francji).

3 bm. odbyła się narada po kontrola przedstawicieli biłostockich jednostek handlowych...

CZYTELNIKU! Gdy dowiesz się, że czyjes oficjalne pobyry wyniosły w maju 6.260 zł...

W sklepie tym było zatrudnionych przeszło dwóch sprzedawców. Również ich przeciętna płaca w okresie od stycznia do maja br. kształtowała się średnio 2.700 - 2.800 zł...

Kwestia ta ma szerszy charakter, gdyż zawzięcie plac występuje również w innych jednostkach handlowych...

6.000 zł i 800 zł. Problem polega na ustanowieniu błędnych, zanizonych norm sprzedawców...

Z drugiej strony widzimy zjawisko, że na przykład w sklepie MHD nr 93 (artykuły przemysłowe) ze względu na male obroty w marcu zatrudniono tam trzy sprzedawców...

Z placami związana jest jeszcze jedna sprawa. Mianowicie jednostki handlowe, jak stwierdza kontrola, nie uwzględniały w wielu wypadkach instrukcji w sprawie ustalania norm dla kierowników sklepów...

Sprawiedliwy podział dochodu narodowego to ważna sprawa. Że jest, gdy pobory sprzedawcy są wyższe od poborów dyrektora...

Blum ze skun szów za 51 zł. Wśród zagadnień uwzględnionych w czasie inspekcji Ministerstwa Kontroli Państwowej w MHD Artykuły Przemysłowe znalazła się przecena artykułów „niechodliwych” i zniszczonych...

Po naradzie w sprawie handlu MHD Art. Przemysłowe. Ci, którzy mieszkali w Białymstoku jeszcze przed 10 laty, pamiętają naszą ówczesną komunikację miejską...

Zboże z PGR-ów. Tegoroczna, nie sprzyjająca pogoda utrudniała PGR-om wczesne użycie kombajnów do siewu. Ostatnio jednak siewy zostały wykonane...

Wydaje się, że albo towary te zostały wycofane zbytnio, albo - kierownik sklepu...

Hojni wujasz'owie. A oto inna sprawa. W lutym ub. roku Wojewódzkie Przedsiębiorstwo MHD przekazało MHD Artykuły Przemysłowe „spadek” w postaci długów klientów...

Miejskie autobusy straszą brudem. Ci, którzy mieszkali w Białymstoku jeszcze przed 10 laty, pamiętają naszą ówczesną komunikację miejską...

Sprawy mieszkaniowe na posiedzeniu Prezydium MRN. Miejski Komitet Frontu Jedności Narodu i Prezydium MRN załatwił 23 bm. obradę...

„Dziwne życzenie pana Barda”. W Klubie MPK można jeszcze nabyć specjalne wydanie warszawskiego tygodnika „Ilustrowany Tydzień”...

W razie wypadku... Apeka Społeczna nr 57, ul. Sienkiewicza 55, tel. 62-24.

Ważniejsze telefony. Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego, ul. Biura wezwania, informacja 22-22.

„Gazeta Białostocka” - organ Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej...

Dziś koncertuje Wł. Aszkenazy. Staraniem TPP-R zorganizowany zostanie w dniu dzisiejszym recital fortepianowy Włodzimierza Aszkenazy...

Miejskie autobusy straszą brudem. Ci, którzy mieszkali w Białymstoku jeszcze przed 10 laty, pamiętają naszą ówczesną komunikację miejską...

Sprawy mieszkaniowe na posiedzeniu Prezydium MRN. Miejski Komitet Frontu Jedności Narodu i Prezydium MRN załatwił 23 bm. obradę...

„Dziwne życzenie pana Barda”. W Klubie MPK można jeszcze nabyć specjalne wydanie warszawskiego tygodnika „Ilustrowany Tydzień”...

W razie wypadku... Apeka Społeczna nr 57, ul. Sienkiewicza 55, tel. 62-24.

Ważniejsze telefony. Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego, ul. Biura wezwania, informacja 22-22.

„Gazeta Białostocka” - organ Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej...

Tajemnice handlu jajam. Drobną rzecz a jednak może być przyczyną wielu nieporozumień a nawet nadużyć...

przecież słyszymy narzekania, że jajo kurze nie większe od gołębiego, sprzedaje się za gatunek pierwszy, a jest ono nawet za małe, by zaliczyć je do gatunku drugiego...

Jeśli ktoś chce kupić jajka naprawdę duże, może iść na rynek i przepłacić, gdyż nie innego mu nie pozostaje. Handlarce korzystają na tym i żądają za parę „tylko” 3 zł 20 gr lub więcej...

Jedynie Zjednoczenie Przemysłu Jajczarsko-Drobiarskiego potrafiło udzielić informacji co do cyferki na jajku. Podajemy to dla wiadomości gospodyni. Jajka świeże gatunek I (powinny ważyć 50 gramów i więcej) - pęczak 0,47-0,49 (7,00) lub inny numer zakładu - cena 1,45 zł.

Jajka chłodzone - trójkątna pęczak 1,00 - 1,05 zł.

Wapniaki - pęczak 0,47-0,49 - 1,00 zł.

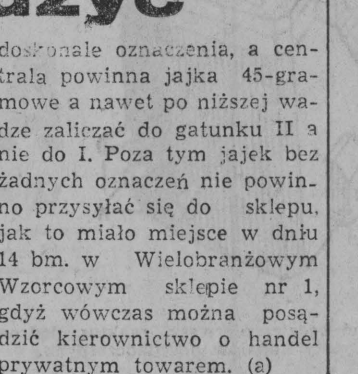
Tego rodzaju wykaz powinien się naszym zdaniem znajdować w każdym sklepie nabiałowym i *spożywcym, by każdy mógł zorientować się i sprawdzić co kupuje. Ekspedientki powinny znać...

Wypadek na szosie wschodniej. Szosa wschodnią jechał motocyklem dwaj pilni mężczyźni. Ponieważ wskutek podniecenia alkoholem nie mogli panować nad kierownicą wjechali na szlaban przy przejeździe kolejowym...

Składzisko. Ob. Stefanowa - Malinowskiego (zam. ul. Starosielec 76) składowo wozem z rana konia z wozem i uprzążą. Wartość skradzionego inwentarza wynosi 20 tys. zł.

Handlowa wódka. Milicja przeprowadziła wczoraj rewizję w mieszkaniu ob. Marli...

Ul. Warszawska będzie gładka jak stół. Przed kilkoma tygodniami rozpoczęto asfaltowanie ul. Warszawskiej w Warszawie...

Fot. A. Z.

Przed kilkoma tygodniami rozpoczęto asfaltowanie ul. Warszawskiej w Warszawie. W dotychczasowych pracach (które inwestuje 100000 zł) jest ułożenie asfaltu na innych ulicach miasta (d) NA ZDJECIU: asfaltowanie jezdni w pobliżu ul. Kosciuszki.

DYREKCJA SZKOŁY PODSTAWOWEJ I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO z Białoruskim jez. nauczania w Hajnowce zawiadoma, że kancelaria szkoły przyjmować będzie w dniach od 26. VIII - 30. VIII 57 r. zapisy do klas I - IX.

Cheesz zostać w dęgu roku murarzem - tynkarzem i masz 17 - 20 lat, zgłoś się do Szkoły Przemysłowej Zawodowej Nr 15 w Gdańsku ul. Ogarna 107.

Do podania o przyjęcie należy załączyć: 1. życiorys, 2. świadectwo szkolne, 3. zaświadczenie lekarskie, 4. wymeldowanie się z miejsca zamieszkania do Gdańska - g 734-1.

SZYCH CHOINKOWY SREBRNY I ZŁOTY SOPELKI CHOINKOWE srebrne NICI SZYCHOWE o r a z GIRLANDY RAJORKI złote i srebrne ZMYWAKI druciane

Spółdzielnia Pracy Wzrostu metalowych Warszawa, Pl. 3 Krzyży 10, tel. 8-76-23 Ceny niskie zamówienia wykonujemy szybko. k 719-0

PRACOWNICY POSZUKIWANI PSS w Bielsku-Podlaskim zatrudni wykwalifikowanych maszary. Pożądane świadectwo egzaminacyjne, wstępnie dyplom mistrzowski. Poszukuje się również maszara na stanowisko kierownika maszyn. k 737-1

Wojewódzkie Zakłady Mięsne w Białymstoku zatrudnią pracowników: na stanowisko starszego mechanika - wymagane wykształcenie wyższe w dziedzinie średniej technicznej ze stażem. Pożądana znajomość urządzeń chłodniczych. k 738-1

15 robotników do pracy w budownictwie zatrudni od zaraz Brygada Remontowo-Budowlana w Świątynie pow. Olecko. Stosówka oraz noclegi zapewnione. Warunki pracy według układu zbiorowego w budownictwie. k 732-0

OGŁOSZENIA DROBNE PRACA Potrzebna pomoc domowa do dziec. Białystok, ul. Sobieskiego nr 7 m. 1, Pułaski, g 1281-1

Potrzebna gospośnia do dwóch dzieci. Zastępczyni. Białystok, Jurowiecka 40 m. 5. g 1394-3

Zamienie samodzielnego mieszkanie w Wrocławiu na pokój w Białymstoku (nowe budownictwo). Zastosowania: Wrocław, ul. Prądzińskiego 4 m. 6, Przytulicki. k 723-1

Zamienie pokój z kuchnią, wygodny na parterze w bloku przy ul. Zamkowa na dwa pokoje z kuchnią, Władysław, ul. Burza Ogólczeń. g 1363-1

SPRZEDAŻ Wapno palone w bractach, pierwszy satynk dostarcza wagonowo - Wapiennik „Cielonin”, Wojewódzki Górny, Dolny Śląsk. k 722-0

SPRZEDAŻ Ziemie 8 ha we wsi Zaczerny. Władysław: Białystok, ul. Hetmanska 33 m. 6, Mikolaj Sochor. g 1358-9

SPRZEDAŻ Ziemie 2 ha. Władysław: Władysław, gm. Fasty. Władysław: Władysław, gm. Fasty. g 1363-1

SPRZEDAŻ motocykl WFM model 1956 r. w b. dobrym stanie. Władysław. g 1367-1

Ul. Warszawska będzie gładka jak stół. Przed kilkoma tygodniami rozpoczęto asfaltowanie ul. Warszawskiej w Warszawie...

Fot. A. Z.

Przed kilkoma tygodniami rozpoczęto asfaltowanie ul. Warszawskiej w Warszawie. W dotychczasowych pracach (które inwestuje 100000 zł) jest ułożenie asfaltu na innych ulicach miasta (d) NA ZDJECIU: asfaltowanie jezdni w pobliżu ul. Kosciuszki.

DYREKCJA SZKOŁY PODSTAWOWEJ I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO z Białoruskim jez. nauczania w Hajnowce zawiadoma, że kancelaria szkoły przyjmować będzie w dniach od 26. VIII - 30. VIII 57 r. zapisy do klas I - IX.

Cheesz zostać w dęgu roku murarzem - tynkarzem i masz 17 - 20 lat, zgłoś się do Szkoły Przemysłowej Zawodowej Nr 15 w Gdańsku ul. Ogarna 107.

Do podania o przyjęcie należy załączyć: 1. życiorys, 2. świadectwo szkolne, 3. zaświadczenie lekarskie, 4. wymeldowanie się z miejsca zamieszkania do Gdańska - g 734-1.

SZYCH CHOINKOWY SREBRNY I ZŁOTY SOPELKI CHOINKOWE srebrne NICI SZYCHOWE o r a z GIRLANDY RAJORKI złote i srebrne ZMYWAKI druciane

Spółdzielnia Pracy Wzrostu metalowych Warszawa, Pl. 3 Krzyży 10, tel. 8-76-23 Ceny niskie zamówienia wykonujemy szybko. k 719-0

PRACOWNICY POSZUKIWANI PSS w Bielsku-Podlaskim zatrudni wykwalifikowanych maszary. Pożądane świadectwo egzaminacyjne, wstępnie dyplom mistrzowski. Poszukuje się również maszara na stanowisko kierownika maszyn. k 737-1

Wojewódzkie Zakłady Mięsne w Białymstoku zatrudnią pracowników: na stanowisko starszego mechanika - wymagane wykształcenie wyższe w dziedzinie średniej technicznej ze stażem. Pożądana znajomość urządzeń chłodniczych. k 738-1

15 robotników do pracy w budownictwie zatrudni od zaraz Brygada Remontowo-Budowlana w Świątynie pow. Olecko. Stosówka oraz noclegi zapewnione. Warunki pracy według układu zbiorowego w budownictwie. k 732-0

OGŁOSZENIA DROBNE PRACA Potrzebna pomoc domowa do dziec. Białystok, ul. Sobieskiego nr 7 m. 1, Pułaski, g 1281-1

Potrzebna gospośnia do dwóch dzieci. Zastępczyni. Białystok, Jurowiecka 40 m. 5. g 1394-3

Zamienie samodzielnego mieszkanie w Wrocławiu na pokój w Białymstoku (nowe budownictwo). Zastosowania: Wrocław, ul. Prądzińskiego 4 m. 6, Przytulicki. k 723-1

Zamienie pokój z kuchnią, wygodny na parterze w bloku przy ul. Zamkowa na dwa pokoje z kuchnią, Władysław, ul. Burza Ogólczeń. g 1363-1

SPRZEDAŻ Wapno palone w bractach, pierwszy satynk dostarcza wagonowo - Wapiennik „Cielonin”, Wojewódzki Górny, Dolny Śląsk. k 722-0

SPRZEDAŻ Ziemie 8 ha we wsi Zaczerny. Władysław: Białystok, ul. Hetmanska 33 m. 6, Mikolaj Sochor. g 1358-9

SPRZEDAŻ Ziemie 2 ha. Władysław: Władysław, gm. Fasty. Władysław: Władysław, gm. Fasty. g 1363-1

SPRZEDAŻ motocykl WFM model 1956 r. w b. dobrym stanie. Władysław. g 1367-1

Listów czytelników

Z czego się śmieje dyżurna stacji w Bacieczkach? Ostatnio otrzymaliśmy od ob. A. B. prządkę BPZB w Fastach list następującej treści:

PRZEZ długi okres czasu znośiliśmy w milczeniu lekceważący stosunek do podróźnych ze strony pracowników PKP (obsługi pociągów i pracowników stacji w Bacieczkach), nie dbających zupełnie o bezpieczeństwo pracowników dojeżdżających do pracy z Białegostoku do Białostockich Zakładów Przemysłu Bawełnianego w Fastach.

Stalo się to na oczach dyżurnej, która odprawiła pociąg. Była tak w tej chwili rozbawiona, że na pytanie moje, dlaczego dała sygnał do odjazdu, kiedy jeszcze wszyscy nie wysiedli, śmiejąc się odpowiedziała: „A co, szpulkki nie mogą sobie trochę poskakać”.

OBRZE, że tym razem skończyło się tylko na upadku. Ale obawiamy się, że jeśli dłużej będzie taka sytuacja, to w przedmiejsciu będziemy zmuszone pracować niestety, nie w zakładach w Fastach, ale w spółdzielniach inwalidów. U silnie prosimy redakcję „Gazety” o interwencję.

W dniu 16. VIII. 1957 r. bylam świadkiem bardzo „śmiesznej” sytuacji (jak zdawało się pani dyżurnej ze stacji Bacieczki, bo była w bawioniu, zaśmiewała się, że koleżanka wyskakując upadła), która mogł. się skończyć bardzo tragicznie.

PRZECIWI WYROKOM NATURE

czyli rzecz o piorunochronach. Gdy tylko silna burza nadciągnie nad wieś, gospodarz stwożony patrzy na swą słońmianną strzechę. No cóż, około 35 proc. pożarów w naszych wsiach powstaje w bieżącym roku na skutek wylądowania atmosferycznych. 121 pożarów wybuchło z tej przyczyny, a straty materialne sięgają 3.140.100 złotych.

A więc ponad 3 miliony w przelocie 7 miesięcy. Jest to suma, za którą jak nas zapewnia Wł. Komenda Straży Pożarnej - można by złożyć odgromniki na wszystkich zabudowaniach województwa. Rachunek dość przerażający. Czyli, że nie posiadanie ich, jakżeż niebezpieczne!

SKOLENIĘ ma charakter zajęć praktycznych, gdyż podczas niego zakłada się odgromniki na zagrodach chłopskich. W trakcie szkolenia uziemiono już między innymi wszystkie zabudowania we wsi Koty Rybne (pow. Łomża) i we wsi Zuziel (pow. Grajewo). W powiecie kolonkieskim przeszkolili członkowie OSP uziemili już 300 gospodarstw.

PONIEWAŻ zakładają odgromniki posiadają z wsi. mostki - aparaty elektryczne do badania prawidłowego funkcjonowania uziemienia, zakładane przez nich piorunochrony dają stu procentową gwarancję uchronienia budynków przed pożarem od pioruna. Tam, gdzie zakłada się odgromniki w drodze praktycznych zajęć, rolnicy otrzymują je bezpłatnie.

Dziwy przyrody

Urodzaj na kuczętach o czterech nóżkach. Wczoraj donosiliśmy o dziwie natury - czteronóżnym kuczętach, które wykluło się w pow. Krosno, woj. rzeszowski. Podobny wypadek zdarzył się również w gospodarstwie Zofii Pichociw, wiesz Janikowo, pow. Inowrocław, gdzie wykluło się w tych dniach kuczęta także o czterech nóżkach. Niezwykłe kuczęta chorzą się całkiem normalnie.

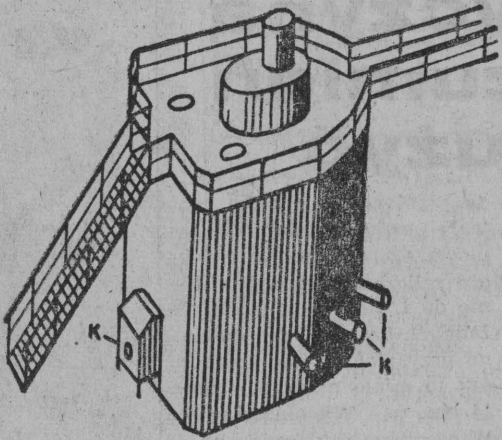
Zakwitły wiśnie

W parku Sobieskiego w Walszysku zakwitły po raz drugi w tym roku wiśnie. W związku z tym starsi ludzie przepowiadają ostrą zimę.

★ NAUKA ★ TECHNIKA ★ NAUKA ★ TECHNIKA ★

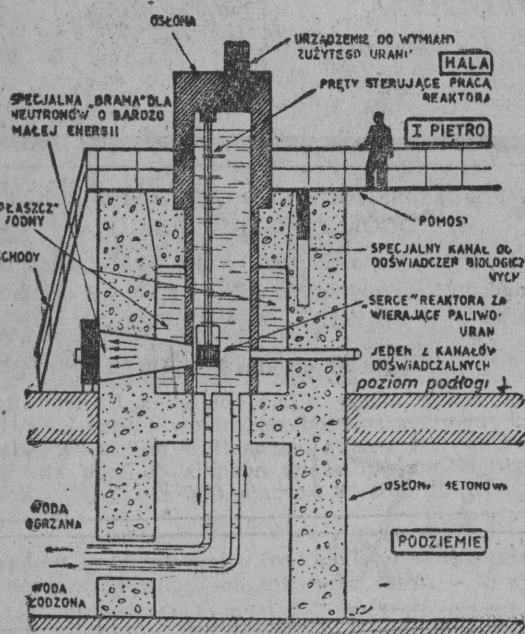
W 1958 r. zapłon „serca” polskiego reaktora

Tak wyglądać będzie pierwszy reaktor jądrowy. K — wyloty kanałów doświadczalnych.

w Ośrodku Badań Jądrowych w Świerku

- * Hala reaktora — gotowa
- * 40-metrowy komin odprowadzający promieniotwórcze gazy
- * Drzwi ochronne o wadze 11 ton
- * Produkcja izotopów równoważna 200 kg radu
- * Za kilka lat — drugi reaktor według projektu polskiego, a za 8 lat — „piec” elektryczny atomowej.

Oto reaktor w przekroju pionowym

SAMOCHÓD mknie kilkanaście kilometrów szosą warszawską — Lublin. Po tem skręca w bok. Już z daleka widać rozległy, 26-hektarowy teren polskiego miasteczka atomowego — Świerka.

Okazały budynek z szarej cegły. Tu właśnie mieści się reaktor. Lśnią oszkłone już okna, ale otaczające budynek wykopy świadczą, że nie wszystkie jeszcze prace zostały zakończone. Obok, śmiało strzela w górę potężny 40-metrowy komin uwieńczonej czerwonymi lampkami ostrzegającymi samoloty. Będzie on od-

prowadzał z reaktora szkodliwe promieniotwórcze gazy — wysoko w atmosferę.

Do gmachu wchodzi się jeszcze po deskach. I od razu wpada się w wir pracy murarzy, instalatorów, spawaczy, elektryków.

Hala reaktora (którego wymiary wynoszą 6 m wysokości i 8 m średnicy) robi imponujące wrażenie. Czuje się już bliskie zakończenie robót.

STOJĄC na pomoście prowadzącym na wierzch reaktora można już dostrzec zarysy jego wewnętrznej budowy: widać wyraźnie walcowaty kształt o jednej spłaszczonej ścianie pionowej. W samym środku konstrukcji widnieje aluminiowy zbiornik, w którym znajdować się będzie „serce” reaktora. Tu załadowane zostanie paliwo — uran pod postacią prętów w osłonach — około 50 kg tego ciężkiego metalu, wzbogaconego do 10 procent w jego rzadki izotop U-235.

Nad klatką z pretami uranowymi znajdować się będzie w przyszłości warstwa wody — osłaniająca personel. Również z boków — „około rdzenia reaktora” — będzie woda chłodząca urządzenie i hamująca wywołane w nim neutrony. Chłodzenie jest konieczne, ponieważ wywołane w nim będzie 2 tys. kilowatów ciepła.

Energia ta nie będzie wykorzystywana praktycznie, ponieważ się to nie opłaca. Reaktor postępuje przecież tylko do celów doświadczalnych, a nie energetycznych. Wykorzysta się natomiast do badań w różnych naukach przyrodniczych produkowane w naszym reaktorze neutrony w ilości 10.000 miliardów w każdy centymetr kwadratowy i sekundę!

W przyszłym roku o tej porze naukowcy „obsadzą” czynny już wówczas reaktor dosłownie jak pszczoły plaster miodu. Pracownicy zakładu I A, kierowanego przez prof. Wilhelmiego, śledzić będą tzw. reakcje neutronowe, tzn. działania neutronów na jądra atomowe. Badania te mają duże znaczenie praktyczne, gdyż bez nich niemożliwe jest dalsze postępowanie w wykorzystaniu energii jądrowej.

Naukowcy skupieni w Zakładzie Inżynierii Reaktorowej przeprowadzać będą doświadczenia, które posłużą przy projektowaniu i budowie drugiego polskiego reaktora, mającego powstać za kilka lat również w Świerku. Będzie on tu całkowicie dziełem polskich rąk.

Zakład Radiochemii i Chemii Izotopów produkować będzie w budowanym obecnie reaktorze izotopy, jakie dotychczas musimy sprowadzać z zagranicy za dewizy. Całkowita ilość wytwarzanych tu rocznie izotopów równoważna będzie aż 200 kg radu. (!)

Przy reaktorze „działać” również będą biologowie i lekarze, nasiewiając w jego kanałach rozmaite rośliny i zwierzęta, i zdobywając w ten sposób cenne dane z dziedziny ochrony zdro-

wia i skutków działania promieniowania jądrowych na żywe organizmy.

TYMczasem w pośpiesznym tempie prowadzone są prace montażowe. Pod podwójnymi stropami w podziemiu błyskają błękitne ognie spawarek. Tutaj, w stacji pomp, woda — ogrzana ciepłem reaktora w celu ochłodzenia — przetlaczana będzie do wymiennika ciepła. Woda ta, mimo że aż 4-krotnie destylowana, po przejściu przez reaktor stanie się promieniotwórcza. Dlatego też wstęp do stacji pomp będzie dla ludzi zasadniczo wzbroniony. Dostępu będą bronić tu noteżne drzwi o wadze prawie 11 ton! Praca całej tej stacji będzie sterowana zdalnie.

Oflarna praca wnoszą Świerk polscy inżynierowie, majstrowie i robotnicy. Sam montaż reaktora odbywa się pod kierunkiem pracowników Działu Eksploatacji Reaktora, tych, którzy w najbliższej przyszłości pokierują jego działaniem. Powstał on dzięki wysiłkowi naszych przyjaciół — konstruktorów radzieckich.

Gdy nadejdzie uroczysty dzień uruchomienia reaktora, wówczas w grubej warstwie wody osłaniającej reaktor zająśnie błękitne promieniowanie Czerenkowa. Światło to świadczyć będzie o jądrowym procesie rozpadu uranu i o tym, że reaktor „żyje”.

Gazeta Sportowa

Ruszył XIV Tour de Pologne

CHWIENDACZ o gumę przed Łasakiem na mecie w Toruniu

W wtorek 114 kolarzy wystartowało w Warszawie do tegorocznego, międzynarodowego XIV Wyścigu Dookoła Polski (łączna długość 11 etapów — 1935 km). Na starcie stanęła cała polska czołówka z wyjątkiem przemęczonego Pruskiego, a z zagranicznych kolarzy Austriacy, Anglijcy i Jugosłowianie z doskonałym Levacicem (zdobywca 2 miejsca w tegorocznym Tour de Yougosławii) na czele.

Pierwszy etap prowadził z Warszawy do Torunia i wynosił 210 km. Do 76 km na trasie nie ciekawego się nie działo. I właśnie na 76 km „pekł” bardzo liczny zwarty deleton, który dzieli kolarzy na podgrupy. Pech chce, że Klubiński, Wiśniewski i Fornalczuk zderzają się i padają na szosie. Najbardziej poturbowany wychodzi z tej krakowy Klubiński i karetka odwozi go do szpitala.

Na 125 km 28 kolarzy prowadzi Wyścig. W grupie tej są m. in. dwaj Anglijcy, dwaj Jugosłowianie i dwaj Austriacy, a z Polaków dobrze kręcący zawodnicy młodszej generacji Miś, Rudawski (LZS) i Gązda (Start Bielski). Brak natomiast w czołówce Bugalskiego, Wieckowskiego, Paradowskiego, Trochanowskiego i Ochmana.

Na 144 km ucieczkę inicjuje 5 Polaków w składzie: Kowalski, Chwiendacz, Miś i Gązda. Kolarze ci na 40 km przed metą użęskują 1 min. przeważ. Tempa nie wytrzymuje jednak Gązda i odpada. Na kilka kilometrów przed Toruniem osmiosoobowa grupa pościgowa (m. in. Łasak, Wrzesiński, Pancek i Anglik Taylor) dochodzi prowadzącą czwórkę i na stadion Pomoczniana w Toruniu wpada grupa 11 zawodników. Kowalski nieco został w tyle. Imponującą walkę o zwycięstwo stoczył na finiszu Chwiendacz z Łasakiem. Dosłownie o gumę lepszy okazał się Chwiendacz.

- 1) Chwiendacz (Górn'k Mysio-wice) — 6.05.15.
- 2) Łasak (Gw. W-wa).
- 3) Pancek (Fiota).
- 4) Waliszewski (Legia).
- 5) Kamiński (Gw. W-wa).
- 6) Jurek (Legia).
- 7) Piechaczek (Ruch Chorzów).
- 8)

- Müller (Austria).
- 9) Jankowski (Federacja Gwardia).
- 10) Taylor (Anglia).
- 11) Popie (Jugostawia).
- 12) Wrzesiński (Federacja Kolejarz) — wszyscy uzyskali ten sam czas co zwycięzca.

Cenna inicjatywa „Życia Białostockiego” i KS Gwardii

Kolarstwo cieszy się na Białostocczyźnie coraz większym powodzeniem. Z każdym rokiem coraz więcej młodzieży wstępuje do klubów, by uprawiać tę piękną dziedzinę sportu.

Redakcja „Życia Białostockiego” oraz sekcja kolarska KS Gwardii dla tej młodzieży, która nie posiada jeszcze dotąd kart kolarskich, a która w przyszłości chce startować w prawdziwych wyścigach, organizują atrakcyjny 4-etapowy wyścig.

Poszczególne etapy odbywać się będą w dniach: 25, 31 bieżącego miesiąca oraz 7 i 22 września. Start i meta każdego etapu będzie miała miejsce w Białymstoku.

W ostatnim, czwartym etapie weźmie również udział po dwóch zwycięzców powiatowych pierwszego kroku kolarskiego, który odbydzie się w dniu 8 września. Zwycięzca całego wyścigu otrzyma Puchar redakcji „Życia Białostockiego”, a zwycięzca IV etapu zdobędzie naramiennik klubu Gwardii oraz tytuł mistrza młodzieżowego Gwardii.

Niezależnie od tego dziesięciu najlepszych kolarzy otrzyma dyplomy.

Ta cenna inicjatywa „Życia Białostockiego” i KS Gwardii jedyna niewątpliwie dla kolarstwa wiele tęskniacej za tym sportem młodzieży. (u)

Piłkarze wyjeżdżają do Grodna

Nawiązana rok temu łączność sportowców białostockich ze sportowcami Grodna

w tym roku zostaje odnowiona.

W najbliższą sobotę wybierają się do Grodna piłkarze białostocki, by rozegrać tam towarzyskie spotkanie ze swymi białoruskimi kolegami. Ze względu na to, że III-ligowe drużyny Gwardia i Mazur Elk mają zajęte terminy rozgrywkami mistrzowskimi, do Grodna udaje się reprezentacja Białegostoku piłkarzy A-klasowych.

W dniu 1 września piłkarze białoruscy rewizytować będą w Białymstoku.

Wyjazd piłkarzy zapoczątkowuje tegoroczną serię spotkań ze sportowcami białoruskimi. Nieco później bowiem do Grodna wyjadą siatkarze i siatkarze. (u)

Uwaga „totkowicze”

„P.P. Totalizator Sportowy” Oddział Wojewódzki w Białymstoku zawiadamia, że niezależnie od zakładów piłkarskich na dzień 1 i 8 września br. zostaną zorganizowane zakłady piłkarskie w dniu 4 września (środa). Zakładami tymi objęte będą spotkania piłkarskie I i II ligi.

W związku z tym ustala się następujący termin składania kuponów w punktach „Toto”: w Białymstoku do godz. 19 dnia 3 września, a w miastach powiatowych do godz. 17 tego samego dnia. Termin ten nie obejmuje konkursu „Toto-Lotka”.

Kto z kim w dalszych meczach dzikich drużyn

Czwartek, 22 sierpnia

Stadion Jagiellonii (gra grupa II) — godz. 16.30 Wisła — Barbakan, godz. 17.45 Kopaczewski — Blyskawica.

Piątek, 23 sierpnia

Stadion Jagiellonii (gra grupa I) — godz. 16.30 Makabi — Słowan, godz. 17.45 Aston — Bażant.

Sobota, 24 sierpnia

Boisko Ognińska (gra grupa I) — godz. 16.30 Słowan — Warta, godz. 17.45 Huragan — Aston.

- 17 -

— Niedawno przeprowadziłem pewną zgonę wyższego oficera... i to, jeżeli się nie mylę, z pana polecenia.

Pułkownik zmarszczył siwiejące brwi. Na twarzy jego pojawił się grymas zniecierpliwienia.

— Tak, to było... na mój rozkaz. I... nie znoszę jeżeli podwładni wtrącają się w sprawy dotyczące jedynie i wyłącznie mnie. Zresztą nie przyszedłem tutaj na dyskusję. Niech mi pan powie, co pan sądzi o tej sprawie... tej naszej?

Andrzej wychylił resztę koniaku. Czuł, że alkohol rozgrzewa go, rozplywa się ciepłem po żyłach, szumiącą falą atakuje mózg i lekką mgiełką przysłania zmęczone oczy. Sucha kanciasta postać pułkownika odpyłała od niego. Głos jego brzmiał gucho, jak w pustej nawie.

— Ja?... — zawahał się. — No cóż, według mnie sprawa jest prosta. Fakty wskazują na to, że ona ich zasypała.

— Tak. I co jeszcze?

— I trzeba ją odsukać w Budapeszcie... Jeśli tu jest oczywiste.

— Tak. I co dalej? — w głosie pułkownika pojawił się odcień kpiny.

Andrzej przykmyknął oczy. Patrzył na swe palce przyciemnione nalożem tytoniu.

— Sądzę, że w ten sposób, możemy rozwiązać zagadkę.

— Acha... A czy pan jest pewny, że ona poszła na Węgry.

— Raczej tak.

— W naszej pracy nie można używać przypuszczeń.

Andrzej zachnął się. Raz! — jak ton z jakim szef z nim rozmawiał. Przez myśl przewinęła się ostatnia droga. „Gdyby stary przeżył kilka takich nocy, jak wczorajsza, inaczej gadałby ze mną”.

Pułkownik pochylił się gwałtownie i swą dłoń zakrył spoczywającą na stoliku dłoń Andrzeja.

— Mój, chłopcze, wywiązał się pan ze swego zadania znakomicie. Wnioskuje pan niezwykle logicznie. Chciałem pana wy badać, a pan rzuca się na mnie. Ma pan rację wszystko wskazuje na to, że ta kobieta jest na Węgrzech, najprawdopodobniej w Budapeszcie. Ja też tak sądzę. Nawet fakt, że leśniczówkę Tihego ominęły nieprzyjemności, utwierdza mnie w tym przekonaniu. Bo pomyślmy logicznie. Młoda kobieta bała się ryzykować. Wolała zakończyć robotę w Dobszynie. Na granicy, w lasach mogłaby się spotkać z przykrymi niespodziankami. Ale jednocześnie chciała przedostać się do Budapesztu, żeby tutaj nawiązać kontakt z innymi kurierami i spróbować zaczepić się, by znowu zerwać nową trasę. Trzeba więc jak najszybciej dowiedzieć się, czy ona tu jest... Czy pan jest pewny, że to Polka.

— Bohor twierdził, że mówiła z nim po polsku.

— No tak, ale to nie jest pewnik. Przypuszczam jednak, że będzie się starała nawiązać kontakt z tutejszymi „menekiltami”.

— Trzeba uprzedzić naszych ludzi.

— Wydam już dzisiaj dyspozycje.

— I ostrzeg kurierów.

— To zrozumiałe.

Pułkownik rozejrzył się, jakby kogos szukał. Gdy ujrzał kelnerkę skinał na nią ręką.

— Duża kawa i koniak — rzucił.

Kelnerka uśmiechnęła się porozumiewawczo do Andrzeja. Ten wskazał na swój stół kiłszek.

— Dla mnie też, jeśli łaska.

— Pomogło panu? — zapytała nachylając się dyskretnie.

Andrzej skinał głową. Potem wyjaśnił pułkownikowi.

dalszy ciąg nastąpi.

NOTATNIK NAUKOWO-techniczny

Wystarczy gwizdać

Aparaty radiowe, telewizory wyłączać można bez zatrudniania rak, nawet z odległego końca obszernej sali. Wystarczy tylko gwizdnąć. Służy do tego odpowiednio skonstruowana gwizdanka, która wydaje dźwięki o określonej częstotliwości. Specjalne urządzenie przekątnikowe i słuchawkę wmontowaną w radioaparat czy telewizor powoduje wyłączenie lub włączenie aparatu na sygnał gwizdanki.

Statki z żelazobetonu

Masy plastyczne w budownictwie okrętowym przestały być nowością. Ale żelazobeton? A jednak, po pięcioletnich próbach doświadczalnych statku Włosi budują kilka okrętów, których kadłuby wykonane są z żelazobetonu. Ten w specjalny sposób sprężony budulec, łączy najlepsze cechy stali i betonu, nie ulega korozji, nie przepuszcza wody, jest ognioodporny, wykorzystuje obciążenia także iak stal. A przy tym koszty budowy kadłuba są dwukrotnie niższe niż przy użyciu tradycyjnych materiałów.

420.000.000

Platki germanowe — zasadnicza część przyrządów półprzewodnikowych — muszą odznaczać się wielką czystością i w niektórych wypadkach — dość dużymi rozmiarami. Ostatnio, w jednym z angielskich laboratoriów udało się wyhodować jednolity kryształ germanu — o bryłach wśród swoich braci — o długości 20 cm i wadze 210 gramów. Na dwadzieścia milionów części germanu przypada w nim mniej niż jedna część zanieczyszczenia.